

[Frode Jakobsen.]

til kollektivismen. Der er en komité, der kalder sig Komiteen for en selvstændig dansk Udenrigspolitik. Det er illusion at tro på, at vi kan have en uafhængig udenrigspolitik. Det, som vi kan sørge for, er, at vi har mod til at tale med dér, hvor den fælles udenrigspolitik formes.

Der er nogle, som er bange for udemokratiske tendenser inden for de seks, men det er en betingelse for, at man kan gøre noget herimod, at vi selv er med, og i virkeligheden må man sige, hvis man tænker sandt europæisk, at des større den fare er, man tror truer Europa, des mere grund er der til at være med dér, hvor slaget skal stå. Noget andet er i hvert fald en underlig tankegang for dem, der går rundt og tror om sig selv, at de er halvt revolutionære.

I dag er der ingen, der kan se vejen klart, men jeg er fuldstændig enig med regeringen: det, som det gælder om fremfor alt, er at holde vandene åbne, vandene mellem os og de seks. Vi må ikke i fornærmethed slå nogen muligheder i stykker.

Det ærede medlem hr. Per Federspiel kritiserede, at regeringen fra første færd har slået fast, at Danmark kun vil indtræde sammen med England. Man kan diskutere, om det var nødvendigt at proklamere det på forhånd, som om Danmark var med på slæbetov. Man behøvede måske ikke offentligt at have forkyndt det. Der var tale om forhandlinger, og vi kunne altid have sagt ja eller nej, efter som den betingelse blev opfyldt eller ej. Vi har jo også andre betingelser. Men realiteten, at vi kun skal træde ind, hvis England træder ind, tror jeg er blevet klarere i dag end nogen sinde før efter det, der skete i Bruxelles. Det er en stor styrke, at de fem af de seks er gået ind for England og dermed for Danmark. Det giver håb om, at det foreløbige brud ikke kan holde. Det brud betyder en svækkelse af NATO og en svækkelse af selve de seks. Det er ikke noget, som nogen af de fem lande har ønsket. De har ikke kunnet modsætte sig de Gaulle, fordi han forfatnings-

mæssigt har retten med sig. Men der er noget, der er stærkere end paragraffer. Hverken paragraffer eller en stor mands stædighed kan i det lange løb standse det, som er verdensøkonomiens sikre gang, og som dertil er folkenes vilje.

Vi må i dag vente, men ikke med hænderne i skødet. Det er der heller ingen der kan mistænke regeringen for at ville. Vi må udvide EFTA til noget fastere, måske endda til noget bredere, men kan EFTA udvikles meget mere, før vi også får landsbrugsvarer, vore hovedprodukter, med? Et fællesskab duer jo ikke, hvis det betyder fri passage for det, vi skal købe, og en spærret bom for det, vi skal sælge; og dernæst må vi bygge videre på sammenholdet i Norden. Ikke fordi det kan blive til noget alternativt. Det ville være et pauvert alternativ både økonomisk, sikkerhedsmæssigt og kulturelt, men fordi nordisk sammenhold kan give os yderligere kraft først over for det øvrige Europa og siden forhåbentlig indenfor. For der er noget, som vi ikke et øjeblik må glemme, og det er det store europæiske samarbejde, og derfor må vi hele tiden sørge for, at de to veje, de to processer, som vi nu kan gå i gang med: intensiveringen af EFTA og styrkelsen af det nordiske, hele tiden kommer til at ske på en sådan måde, at det aldrig kan blive til en hindring for det, som er større, men tværtimod må være en lettelse for den større sammenslutning den dag, da vi igen kan gå i gang med at tømre de splittede europæiske stumper sammen til en helhed.

Herluf Rasmussen: Den højtærede udenrigsminister har i sin redegørelse givet udtryk for, at en varig opdeling af Vesteuropa i to markedsdannelser ikke ville kunne undgå at få skadelige virkninger for det politiske sammenhold i Vesteuropa. Man kan passende spørge: hvad er det for et politisk sammenhold, der tænkes på? Er det et politisk sammenhold med den spirende Bonn-Paris-Madrid-akse, hvis klerikale karakter er tydelig, medens dens